

گفت و گو با جوان برتر استان

جوانان در توسعه کشور نقش اساسی دارند

های سازمان مردم نهاد (سمن) و از جمله سمن «مهرورزان جوان شرق» آشنا شویم. سعید دهقانپور، جوان برتر استان در سال ۹۷ و سرباز نمونه کشوری در ۲ دوره و دبیر سازمان مردم نهاد جوانان شرق کشور با محوریت هنری و فعالیت های اجتماعی با ما به گفت و گو نشست.

درخصوص نقش و جایگاه جوانان و سازمان های مردم نهاد در توسعه پایدار و چگونگی شکل گیری و مشکلات و دغدغه های این نهادهای اثر گذار در استان، به سراغ جوانی فعال در عرصه هنری، تهیه کنندگی و اجرای همایش های مختلف کشوری و ملی رفتیم تا از نزدیک با فعالیت

تعریف شما از جوان و جوانی و این دوران مهم چیست؟

جوانان سرمایه اصلی هر کشور محسوب می شوند. بحث مشارکت جوانان در توسعه همه جانبه کشور از جمله مباحث مورد علاقه جوانان و صاحب نظران است. علاقه مندان به اعتلای ایران اسلامی سخت بر این باورند که باید از تمامی توانمندی های کشور برای توسعه بهره برد. در این میان جوانان به عنوان نسلی پویا و بالنده و دارای تخصص و تعهد خواهان ایفای نقش هر چه مؤثرتر در پیشرفت مملکت هستند. واقعیت این است که تنها مشاوره گرفتن از جوانان و اعلام رزومه های مختلف و استفاده از ابزاری از حضور جوانان در عرصه های اجتماعی، مشکلی از جوان امروز حل نخواهد کرد در حالی که جوانان باور دارند که می توانند با زوان قدرتمندی در کنار مدیران جهت پیشبرد اهداف نظام باشند.

به نظر شما جایگاه جوانان در نظام توسعه کشور کجاست؟

یقیناً جوانان در هر کشور به عنوان نیروی انسانی سرمایه های اصلی و مایه قدرت و توان آن کشور محسوب می شوند. کشوری در مسیر پیشرفت و توسعه موفق می شود که به بهترین شکل از نیرو و ظرفیت جوانان خویش در عرصه های مختلف استفاده کند. اگر به شکل مناسب و با برنامه ریزی دقیق از توان این نیروی عظیم استفاده شود، یک فرصت بی نظیر را برای پیشرفت و توسعه همه جانبه و ارتقا امنیت ملی کشور به ارمغان خواهد آورد. در مقابل اگر نیروی جوان به حال خود رها شود و به نیازهای منطقی آنان توجهی نشود و برای استفاده از نیروی آنان برنامه ریزی لازم انجام نگیرد، پیشرفت و رشد کشور دچار وقفه و مشکل خواهد شد. ایران اسلامی به عنوان کشوری دارای جوانانی نخبه و دین مدار، بهترین و مناسب ترین شرایط و موقعیت را برای رشد و بالندگی در تمامی عرصه های علمی، اقتصادی و بین المللی دارد و این توقع است که ایران ۴۰۴۰ یا تکیه بر عزم، اراده و توان و دانش علمی جوانان مستعد به کشوری قدرتمند و توسعه یافته در تمامی ابعاد تبدیل شود دور از دسترس نیست. جوانان، در توسعه و پیشرفت کشور نقش اساسی و مهمی دارند.

مشارکت اجتماعی جوانان در عرصه های مختلف را چگونه ارزیابی می کنید؟

مشارکت اجتماعی از آن دست مواردی است که به عنوان یکی از شاخص های پویایی جامعه تلقی می شود به طوری که بالا رفتن مشارکت می تواند مسئولیت پذیری افراد یک جامعه را نشان دهد و در مقابل، قدرت مطالبه گری مردم از مسئولان را بالا ببرد تا در فرآیندی هم افزا، مسیر رشد آن جامعه فراهم شود. در واقع مشارکت جوانان به معنای حساس شدن آن ها به اموری است که منافع عمومی و ملی یک کشور را دنبال دارد. نسل جوان با استفاده از ابزارهای خدادادی خود نظیر خلاقیت و نیروی مضاعف می تواند موتور محرک مشارکت اجتماعی باشد. در صورت ورود این قشر از جامعه به عرصه های مختلف اجتماعی می توان شاهد بهبود شرایط کشور در شاخص های فرهنگی، اقتصادی و سیاسی بود.

مهمترین چالش های جوانان در حال حاضر، به جز موارد عمومی همچون اشتغال کدامند؟

به نظر من کمبود امید و اعتماد به نفس یکی از مهم ترین چالش های جوانان برای ایجاد و حفظ کسب و کارهاست. برای ایجاد امید و اعتماد در جوانان باید در نظام های مختلف کشور از جمله نظام خانواده، نظام آموزشی، نظام اقتصادی، اصلاحات اساسی صورت بگیرد و ضمن ارتقای توانمندی های حرفه ای در جوانان باید موانع موجود بر سر راه تولید و صادرات را برطرف

کرد. امید و اعتماد نیازمند شناسایی الگوهای موفق در کشور و معرفی آن ها به جوانان است. باید با درک شرایط و نیازهای جوانان، به ایجاد زیرساخت های لازم برای تزیق نشاط اجتماعی در بین جوانان از طریق توسعه پارک ها و بوستان های محلی، فرهنگسراها، کتابخانه ها و دیگر مراکز فرهنگی اقدام کرد. جشنواره نشاط و امید جوانان در استان و کشور در هفته جوان از جمله ظرفیت های مناسب برای تزیق روحیه نشاط و امیدواری بیشتر جوانان است که این برنامه با برگزاری جشن های شاد در استان در هفته جوان با همکاری انجمن مردم نهاد جوانان شرق محقق شد. صیانت از جوانان در مقابل توطئه ها و همهجماهی مختلف فرهنگی و اعتقادی دشمنان، جلوگیری از به انحراف کشیده شدن نسل طلایی کشور و نیز برنامه ریزی برای رشد و بالندگی استعدادها و توانمندی های این قشر فعال جامعه از مهم ترین وظایف مسئولان کشور است.

باید زمینه ای فراهم شود تا به طور جدی به مسایل جوانان پرداخته شود. می توان این مسایل را در هشت بخش عمده که شامل تحصیل، فراغت، هویت، اشتغال، ازدواج، آسیب های اجتماعی، سلامت و مشارکت است، دسته بندی کرد که در پرداختن به هر کدام از این مسایل باید نگرش سیستمی داشت. جوانان با تحصیلات عالی می توانند به عنوان موتور محرک توسعه کشور ایفای نقش کنند. وجود این تعداد از جوانان با تحصیلات عالی آرزوی بسیاری از کشور های در حال توسعه است.

حل مشکلات مربوط به جوانان نیازمند همکاری تمامی دستگاه ها ست. مسایل و مشکلات جوانان چندوجهی است که باید با مراقبت و هدف گذاری مطلوب علاوه بر جلوگیری از آسیب های اجتماعی و فراهم کردن اوقات فراغت مناسب، بتوانیم مشکل اشتغال و ازدواج آن ها را برطرف کنیم و انجام این کار هم از عهده یک نهاد خارج است و همکاری و مساعدت همه دستگاه ها را می طلبد.

درخصوص سازمان مردم نهاد «مهرورزان جوان شرق» در استان خراسان شمالی و نحوه تشکیل این سمن فعال توضیح دهید.

این انجمن در سال ۸۴ با هدف فعالیت هنرهای و اجرای همایش های درون استانی شکل گرفت و در آن مقطع به دلیل فعالیت

تعداد اعضای این سمن در حال حاضر چند نفر است و همکاری ارگان های مختلف با شما چگونه است؟

در حال حاضر بیش از ۲۰۰ نفر در ذیل مجموعه انجمن مهرورزان جوان شرق در حال فعالیت هستند. در روزهای ابتدای و حتی سالهای ابتدای استقبال ارگان های دولتی به سازمان های مردم نهاد یا «NGO» چندان گرم و امیدوار کننده نبود. متأسفانه با وجود ارائه مستندات قانونی موفق به عقد قرارداد با ارگان های دولتی نمی شدیم به طوری که بعد از چند سال تلاش و به درهای بسته خوردن قصد داشتم دیگر نسبت به تمديد مجوز فعالیت خود اقدام نکنم و به قول معروف عطاش را به لقا ش بخشیدم؛ اما با صبر فراوان و حمایت های بسیار زیاد خانواده و دوستان و تشویق های کارکنان سازمان ملی جوانان وقت در آن سال ها خوشبختانه نگاه مدیران دولتی کم کم به سمن ها تغییر کرد و امروز با اعتماد کامل به سراغ انجمن مردم نهاد مهرورزان جوانان شرق کشور می آیم.

درخصوص حیطه فعالیت خود بیشتر توضیح دهید.

در حال حاضر این سازمان مردم نهاد حیطه جغرافیایی خود را از سطح استانی به کشوری گسترش داده و در استان های مجاور، شمال کشور و حتی استان های مرکزی به اجرای برنامه می پردازد.

درخصوص مشکلات اجرای این گونه برنامه ها بیشتر بفرمایید و این که دستگاه های متولی با شما همکاری لازم را دارند یا خیر؟

برگزاری یک همایش کشوری یا استانی برای ارگانی خاص یا عموم مردم نیازمند هماهنگی فراوان با دستگاه های متولی است. هماهنگی مکان و رزرو زمان حضور هنرمندان کشوری به منظور شرکت در همایش و زمان بندی برگزاری برنامه استرس بسیار فراوانی به تهیه کننده و عوامل اجرایی تحمیل می کند که خوشبختانه تاکنون کمترین مشکلی در این خصوص نداشته ایم و تمام ارگان ها همچون اماکن، فرهنگ و ارشاد اسلامی و دستگاه های متولی نهایت همکاری را با ما داشته اند و جا دارد از حمایت های مدیران مسئولان استان کمال تقدیر و تشکر را داشته باشیم.

های جنوبی گفته بود که ما ظرف یک سال ۲۰۰ سمن را در استان به وجود خواهیم آورد. این شکل دستوری برای به وجود آوردن سمن ها یادآور تئوری منسوخ توسعه از بالاست که در اواخر دهه هفتاد در کشور پیگیری می شد. اما مسئله مهم تر در این باره این است که سمن ها مجموعه هایی نیاز محور هستند و باید بر اساس نیاز جامعه و از دورن دغدغه های شهروندان بجوشند و در صورتی که بدون وجود چنین فرآیندی در جامعه ای رشد کنند نه تنها نخواهند توانست که جایگاه مناسب خود را در جامعه کسب کنند بلکه خود به معضلی بزرگ در جامعه تبدیل خواهند شد. علاوه برمورد بالا موارد دیگری نیز وجود دارد که باعث می شود این نهادها در جامعه ما نتوانند کارایی لازم را داشته باشند، این موارد عبارتند از: ناآگاهی جامعه نسبت به کارکردهای سازمان های مردم نهاد، ناکافی بودن بودجه سمن ها، نبود عملکرد حرفه ای سمن ها، وابستگی به احزاب سیاسی، فقدان قانون جامع و کارا برای تشکیل و فعالیت سمن ها.

مهمترین آسیب های سازمان های مردم نهاد شامل چه مواردی است؟

یکی از آسیب های سازمان های مردم نهاد این است که هر کدام مسیر خود را می روند و هیچ پیوند و ارتباطی بین اهداف و عملکرد آن ها وجود ندارد، همین امر در حوزه فعالیت کلان تبعات منفی را به دنبال داشته است.

آیا سمن ها می توانند مشکلات کلان اجتماع را تسهیل بخشند؟

سازمان های مردم نهاد که از دل مردم و برای حل برخی مشکلات مسیر خود را می روند و هیچ پیوند و ارتباطی بین اهداف و عملکرد بانیانی غیرانتفاعی وارد گود اجتماع شده اند، می توانند با فراغ البال در راه فرهنگ سازی در عرصه های مختلف گام بردارند، اما مهم نگاه دولتی ها به این تشکل ها ست که برخی مدیران سمن ها از بهبود آن خبر می دهند. به عنوان مثال شا کله مدیریتی در حال حاضر در اداره کل ورزش و جوانان و سمن و سوی حمایت کامل و واگذاری برنامه های خود به سازمان های مردم نهاد و بخش خصوصی است و در هفته جوان امسال تمام برنامه های روز جوان در سطح استان بر عهده انجمن مهرورزان جوان شرق گذاشته شد که نشان از توجه ویژه مدیر کل ورزش و جوانان و اعتماد صد در صدی این ارگان دولتی به سازمان های مردم نهاد است که

به عنوان دبیر یک سازمان مردم نهاد جایگاه و نقش سازمانهای مردم در توسعه پایدار کشور را چگونه ارزیابی می کنید؟

اجازه دهید قبل از پاسخ به این سؤال تعریفی مختصر از سمن داشته باشم. سازمان مردم نهاد در کلی ترین معنایش، به سازمانی اشاره می کند که مستقیماً بخشی از ساختار دولت محسوب نمی شود، اما نقش بسیار مهمی به عنوان واسطه بین فرد فرد مردم و قوای حاکم و حتی خود جامعه ایفا می کند. بسیاری از سازمان های مردم نهاد غیر انتفاعی نیز هستند. بودجه این سازمان ها از طریق کمک های مردمی، سازمان های دولتی، توسط خود دولت یا ترکیبی از طرق مذکور تأمین می شود. بعضی از سازمان های مردم نهاد نیمه مستقل و وظایف و کارهای دولتی را نیز انجام می دهند. برخی از این سازمان ها هیچ علاقه ای به سیاست ندارند. از آن جا که اصطلاح «سازمان مردم نهاد» بسیار کلی است، بسیاری از این سازمان ها ترجیح می دهند از اصطلاح سازمان داوطلبانه خصوصی یا سازمان توسعه خصوصی یا سمن استفاده کنند.

این سازمان ها خود جوش هستند. در حال حاضر در خراسان شمالی نزدیک به ۱۵۰ سازمان مردم نهاد در حال فعالیت هستند که در حدود ۴۰ سازمان مردم نهاد مجوز خود را از اداره کل ورزش و جوانان اخذ کرده اند و دیگر ارگان ها نیز همچون استانداری، سازمان تبلیغات اسلامی، فرهنگ و ارشاد اسلامی و بهزیستی نیز نسبت به صدور مجوز اقدام می کنند که این مورد خود یکی از مشکلات پیش روی سازمان های مردم نهاد است و ارگانی خاص در کشور برای صدور مجوز وجود ندارد. این در حالی است که مشخص شدن یک ارگان خاص برای صدور مجوز سمن ها و نظارت بر آن ها باعث می شود فقط مجوز گرفته نشود، بلکه مکلف به انجام وظایف اساسنامه ای باشند؛ این مقوله موجب می شود در تکالیف سازمان های مردم نهاد، شفاف سازی وجود داشته باشد و مردم نیز دچار سردرگمی نشوند.

مشکلات پیش روی سازمانهای مردم نهاد چیست؟

در سال های اخیر ما شاهد اظهار نظر مسئولان در برخی موارد حتی در شهرهای بسیار کوچک در مورد لزوم فعال شدن سمن ها در این مناطق بودیم به طوری که حتی یکی از استانداران استان

به سزایی در تصمیمات کلان ایفا کنند. سازمان های مردم نهاد، بازوی توانمند دولت هستند و در دولت رویکرد مثبتی به نقش تاثیر گذار مردم در قالب تشکل ها می شود. حرکت های رو به رشدی در این عرصه انجام گرفت و توجه مسئولان به این مسئله جلب شد که دخیل کردن جوانان در تصمیم گیری ها و اجرای طرح ها و برنامه های عمرانی و توسعه ای در قالب تشکل های مردمی می تواند علاوه بر ایجاد همدلی و همبستگی بین مردم و مسئولان، بازوی توانمندی نیز برای دولت باشد تا این برنامه ها به شکلی کارا و با سرعت بیشتری به توسعه و آبادانی منجر شود؛ هرچند که هنوز بخش قابل توجهی از جامعه متوجه نقش مؤثر خود نشده اند اما نمی توان این ظرفیت ها را نادیده گرفت. در این میان دولت باید در ابتدا میزان سرمایه های اجتماعی خود را به شکلی در دست انداز گیری کند و این سنجش به میزان مشارکت افراد جامعه نیز بستگی دارد.

سخن پایانی شما برای جوانان استان.

سمن «مهرورزان جوان شرق» با کمک مسئولین مربوطه تلاش خود را برای معرفی آن جی او ها به معرفی ادارات و سازمان ها کرده است که خوشبختانه به نتایج مثبتی در این زمینه رسیده است و امروز سازمان های دولتی اعتماد بسیار خوبی نسبت به سازمان های مردم نهاد دارند.

به عنوان عضوی کوچک از خانواده بزرگ سازمان های مردم نهاد استان وظیفه خود می دانم از حمایت های بی دریغ مهندس صالحی استاندار خراسان شمالی از سازمان های مردم نهاد تقدیر و تشکر داشته باشم همچنین از خانواده بزرگ جامعه ورزش و جوانان استان و تشکر ویژه از مدیر کل محترم ورزش و جوانان استان جناب آقای بهادری و معاون فرهنگی و امور جوانان استان جناب آقای فیروزه که با اعتماد کامل خود نسبت به این سمن و تمام سازمان های مردم نهاد استان بذل خود باوری و اعتماد را در ما باور کردند قدر دانی کنم. امروز با اعتماد کامل سازمان های مردم نهاد خراسان شمالی در استان های مطرح کشور برنامه اجرا می کنند.

همچنین جا دارد از حمایت های فرهنگ و ارشاد اسلامی و فرهنگ نامور در پلیس اماکن استان تقدیر و تشکر داشته باشم. یک تقدیر و تشکر ویژه هم از دوستان هنرمندم جناب آقایان سلمان تقی دسی و محمد یحیی آبادی هنرمند بومی استان دارم که در تمام لحظات همراه و در کنار این سمن بودند و من خیلی از اتفاقات مهم زندگی خود را در کنار سلمان عزیز بودم.

از پدر و مادر عزیزم بابت تمام زحمات هایی که برای من کشیدند تا به این جا برسم ممنونم. امیدوارم فرزند خوبی برایشان بوده باشم و زحمت هایشان را جبران کنم و باعث افتخارشان باشم. رسیدن به موفقیت نیازمند صبر، پشتکار و تحمل سختی های فراوان است و تمام کسانی که در زندگی به درجات عالی در محوریت های مختلف رسیده اند یک شبه ره صدساله را طی نکرده اند و ناملایمات و تنگناهای بسیاری پشت سر گذاشته اند. سمن «مهرورزان جوان شرق» نیز از این مورد مستثنی نیست و بارها و بارها در پشت در ادارات دست رد به سینه ما خورد اما با صبر و تحمل و تلاش همه دوستان در این مجموعه بالاخره روزنه های امید نمایان شد و امروزه این سمن با دستگاه خاصی که دارای پروگرامی خاص و مشکل هستند نیز عقد تفاهم نامه دارد و امیدواریم به زودی بتوانیم حوزه فعالیت خود در سرتاسر ایران گسترش بدهیم. تنها پیام من به جوانان، تحمل سختی ها و دشواری ها و ناامید نشدن است. جوانان می توانند از راه های مختلف همچون تشکیل سازمان های مردم نهاد در راه پیشرفت گام بردارند. از خدا می خواهم این قدر قدرت به من بدهد تا زمانی که می توانم و قدرت دارم دل مردم ایران و مردم خوب خراسان شمالی را شاد کنم. خدایا چنان کن سرانجام کار تو خشنود باشی و ما گزارش ویژه

امیدواریم این نگاه در بین تمام مدیران استان رشد بیشتری پیدا کند.

به نظر من سازمان های مردم نهاد با اتحاد و دوری از موازی کاری می توانند نقش خود را در جامعه به صورت کامل ایفا کنند و نقش